

The Art Of Rhythm Guitar in Jamaican Music

Επιμέλεια: Σάκης Κασόλης bluezlick@yahoo.gr

Το μόνο σίγουρο είναι ότι το 1494 όταν ο Κολόμβος ανακάλυπτε την Τζαμάικα δεν θα μπορούσε να φανταστεί ότι αυτό το μικρό νησί με έκταση σχεδόν 11.000 τετρ. χλμ. και πληθυσμό κοντά στα 3.000.000 θα μπορούσε να παίξει τόσο σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση της μουσικής του 20^{ου} αιώνα. Όλοι μας κατά καιρούς έχουμε προσπαθήσει να παίξουμε στην κιθάρα κάποιο reggae κομμάτι και ειδικά του Bob Marley. Ας πάμε όμως πιο πίσω στον χρόνο για να δούμε από που προήλθε η reggae αλλά και το πώς μπορούμε να εξηγήσουμε και να παίξουμε “σωστά” όλα αυτά τα είδη.

Mento

Το mento είναι ένα παραδοσιακό, λαϊκό, μουσικό είδος που αναπτύχθηκε στη Τζαμάικα κατά το 19ο αιώνα. Είναι κυρίως χορευτική και εορταστική μουσική και παρουσιάζει ομοιότητες με την Αφροκουβανική ρούμπα και την calypso. Το Mento ηχογραφήθηκε στην Τζαμάικα το 1950 χάρη στις προσπάθειες του Stanley Motta. Αν και ποτέ το mento δεν έγινε παγκοσμίως γνωστό, μερικοί καλλιτέχνες όπως τον Count Lasher, Lord Composer and George Moxey, θεωρούνται πλέον θρύλοι της Τζαμαϊκανής μουσικής.

Εδώ βλέπουμε ένα κλασικό mento ρυθμικό μοτίβο. Παρότι είναι χορευτική μουσική το τέμπο του δεν είναι πολύ γρήγορο. Αποτελείται από συνεχόμενα 16α. Η κάθε τετράδα ξεκινάει πάντα με παύση. Προσέχουμε οι πένες μας μετά τη παύση να ξεκινάνε με πάνω πένα(upstroke) και να συνεχίζουμε με κάτω(down stroke) και τέλος πάνω(upstroke). Να προσθέσω ότι σε όλα τα στυλ που θα μελετήσουμε, στα ακόρντα μας ενδιαφέρει να χτυπάμε τις τέσσερις πρώτες χορδές. Δηλαδή Μι καντίνι, Σι, Σολ και Ρε.

Προτεινόμενος δίσκος: Mento Madness - Motta's Jamaican Mento 1951-56

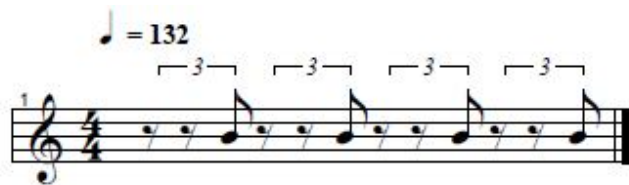
Ska

Η Ska ξεκίνησε στα τέλη της δεκαετίας του 1950 στην Τζαμάικα και ήταν ο προάγγελος του Rocksteady και Reggae. Έχει "δανειστεί" αρκετά στοιχεία από το αμερικάνικο rhythm and blues και την Jazz. Χαρακτηρίζεται από το walking bass, τον ρυθμό να είναι τονισμένος στην άρση(upbeat) και τα πνευστά. Στις αρχές της δεκαετίας του 1960 η ska ήταν το κυρίαρχο και πιο δημοφιλές είδος της μουσικής της Τζαμάικας.

Όπως βλέπουμε η κιθάρα παίζει μόνο στην άρση και συνηθίζεται να χρησιμοποιούμε μόνο πάνω πένα(upstroke). Σε κάποια πιο αργά κομμάτια μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε και κάτω πένα(Down stroke) για να δώσουμε έμφαση. Τώρα όσο αφορά το τέμπο τα πρώτα ska κομμάτια δεν ήταν τόσο γρήγορα όσο της σημερινής εποχής μια που πλέον έχουν πολλές επιρροές από το Punk.

Όπως είπαμε παραπάνω η ska δανείστηκε πολλά στοιχεία από το αμερικάνικο rhythm and blues και την Jazz. Στο παρακάτω παράδειγμα βλέπουμε ένα ρυθμικό μοτίβο το οποίο αποτελείται από τρήχα ογδόου. Τα δύο πρώτα όγδοα είναι παύση και το τελευταίο παίζεται με πάνω πένα(upstroke)

Προτεινόμενος δίσκος: Skatalites - Foundation Ska

Rocksteady

Το Rocksteady ήταν η μουσική των "Rude Boys" της Τζαμάικας. Ξεκίνησε από τα μέσα της δεκαετίας του 1960, όταν οι Wailers και η Clarendonians κυριάρχησαν στα charts. Ο Desmond Dekker ήταν ο πρώτος μουσικός που έκανε επιτυχία εκτός Τζαμάικας και τράβηξε την διεθνή προσοχή στο νέο είδος. Με απλά λόγια το Rocksteady είναι μια αργή έκδοση της Ska με πιο σύνθετες μπασσογραμμές και με έμφαση την ρυθμική κιθάρα (η οποία παίζει στην άρση upbeat) και τα φωνητικά.

Το ρυθμικό μοτίβο είναι ίδιο με αυτό της Ska απλώς είναι πιο αργό και η πένα είναι πάντα κάτω(down stroke). Επίσης τις περισσότερες φορές τα όγδοα τα παίζουμε στακάτο.

Προτεινόμενος δίσκος: Alton Ellis - Mr. Soul Of Jamaica

Reggae

Στις αρχές της δεκαετίας του 1970 το Rocksteady εξελίχθηκε στην reggae, η οποία συνδυάζει στοιχεία από την soul, το rhythm and blues και το one-drop Τζαμαϊκανό mento. Η Reggae γρήγορα έγινε δημοφιλής σε ολόκληρο τον κόσμο κάτι το οποίο οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη διεθνή επιτυχία καλλιτεχνών όπως ο Bob Marley, Peter Tosh και Bunny Wailer.

Εδώ έχουμε τρία από τα πιο γνωστά ρυθμικά μοτίβα που χρησιμοποιούνται στην Reggae. Ο ρυθμός είναι 4/4 και η κιθάρα τονίζει στο 2 και στο 4. Τα τέταρτα παίζονται πάντα με κάτω πένα (down stroke) και τις περισσότερες φορές στακάτο. Τα όγδοα παίζονται πάντα με κάτω πάνω πένα και συνηθίζετε το δεύτερο(άρση) να είναι στακάτο.

Προτεινόμενος δίσκος: Bob Marley and The Wailers - Exodus

Peter Tosh - Legalize it

Jamaican's Guitar Rhythms

Mento

♩ = 92

ex.1

Ska

♩ = 132

ex.2

Ska(Shuffle Feel)

♩ = 132

ex.3

Rocksteady

♩ = 72

ex.4

Reggae

♩ = 150

ex.5

Use the same chord change
from ex.5 for ex.6 and ex.7

ex.6

ex.7